

SP KAPITAALI OY

Tietoja palveluntarjoajasta ja tarjottavista sijoituspalveluista

3.1.2018

1. YLEISTÄ

Sijoituspalveluiden tarjoajan on annettava asiakkaalle ennen sijoituspalvelua koskevan sopimuksen tekemistä riittävät tiedot itsestään ja tarjoamistaan palveluista. Nämä tiedot on koottu tähän asiakirjaan. Tarkemmat palvelu- tai tuotekohtaiset tiedot ilmoitetaan niitä koskevissa ehdoissa tai sopimuksissa. Mikäli tämän asiakirjan ja sijoituspalvelusta tehtyjen ehtojen tai sopimuksen välillä on ristiriita, ovat kyseiset ehdot tai kyseinen sopimus määräävä.

2. TIETOJA PALVELUNTARJOAJASTA

Sijoituspalvelun tarjoaja

SP Kapitaali Oy ("Yhtiö") on Suomen Pankkiiriliike Oy:n tytäryhtiö.

- y-tunnus 2516333-2
- osoite: Aleksanterinkatu 15 B, 00100 Helsinki
- puhelin: (09) 2510 250, fax: (09) 2510 2511
- sähköposti: sppapitaali@suomenpankkiiriliike.fi

Toimilupa ja valvova viranomainen

Yhtiön ja Suomen Pankkiiriliike -konsernin liiketoimintaa valvoo Finanssivalvonta, Snellmaninkatu 6, 00101 Helsinki, puhelin +358 10 831 51 (vaihde), faksi +358 10 831 5328. Lisätietoja: www.finanssivalvonta.fi.

Finanssivalvonta on myöntänyt Yhtiölle toimiluvan harjoittaa sijoituspalvelulain mukaisesti kohdassa 'Sijoituspalvelut' mainittuja sijoituspalveluita ja oheispalveluita.

Sijoituspalvelut

Yhtiö voi tarjota rahoitusvälineitä koskevien toimeksiantojen vastaanottamista ja välittämistä, rahoitusvälineitä koskevien toimeksiantojen toteuttamista asiakkaan lukuun, sijoitusneuvontaa, rahoitusvälineiden liikkeeseenlaskun ja myynnin järjestämistä ilman merkintä- tai ostositoumusta sekä omaisuudenhoitopalvelua (ks. tarkemmin kohta 3).

Asiointikielet

Yhtiön asiakaspalvelu ja sopimukset annetaan pääosin suomen kielellä. Asiakasta voidaan palvella myös ruotsiksi tai englanniksi.

3. TARJOTTAVAT SIOITUSPALVELUT

Toimeksiantojen välittäminen ja toteuttaminen

Yhtiö tarjoaa asiakkailleen arvopaperinvälityspalveluja (toimeksiantojen välittäminen ja toteuttaminen) sekä kotimaisilla että ulkomaisilla arvopapereilla ja muilla rahoitusvälineillä. Yhtiö vastaanottaa ja välittää rahoitusvälineitä koskevia asiakkaan toimeksiantoja sekä toteuttaa toimeksiantoja asiakkaan lukuun.

Rahoitusvälineen liikkeeseenlaskun ja myynnin järjestäminen

Yhtiö tarjoaa asiakkailleen liikkeeseenlaskun tai myynnin järjestämiseen liittyvää palvelua ilman, että Yhtiö antaa merkintä- tai ostositoumusta. Yhtiö tarjoaa järjestelemiään liikkeeseenlaskuja emoyhtiölleen Suomen Pankkiiriliike Oy:lle ja / tai valitsemilleen jakeluyhteistyökumppaneille edelleen näiden loppuasiakkaille tarjottavaksi.

Sijoitusneuvonta

Yhtiö tarjoaa asiakkailleen ei-riippumatonta sijoitusneuvontaa. Sijoitusneuvonnalla tarkoitetaan yksilöllisen suosituksen antamista asiakkaalle tiettyä rahoitusvälinettä koskevaksi liiketoimeksi. Suosituksen antaminen on sijoitusneuvontaa, jos se esitetään asiakkaalle soveltuvana tai jos siinä on otettu huomioon asiakkaan yksilölliset olosuhteet esim. sijoitustavoitteiden tai riskinottokyvyn suhteen. Suositus voi koskea esimerkiksi rahoitusvälineen ostamista, myymistä, merkitsemistä tai hallussapitoa.

OmaisuuDENHOITOPALVELU

Yhtiö tarjoaa asiakkailleen sijoituspalvelulain mukaista täyden valtakirjan omaisuudenhoitoa. Omaisuudenhoidolla tarkoitetaan rahoitusvälineiden hoitamista asiakkaan kanssa tehdyn sopimuksen nojalla siten, että päätösvalta sijoittamisesta on annettu kokonaan omaisuudenhoitajalle. Omaisuudenhoidosta solmitaan aina asiakkaan kanssa kirjallinen sopimus, josta palvelun ehdot ja palkkiot sekä kulut ilmenevät.

4. YHTEYDENPITO

Yhtiöllä on oikeus lähettää sijoituspalveluun liittyvää kirjallista tietoa asiakkaalle kirjeitse, telefaksilla, sähköpostilla, kyseessä olevassa palvelussa vakiintuneesti käytetyllä tavalla tai muulla asiakkaan kanssa erikseen sovitulla tavalla. Telefaksin ja sähköpostin, jos sellaista on sovittu asiakkaan kanssa käytettäväksi, käyttämiseen viestintävälineenä liittyy erityisiä riskejä muun muassa sen vuoksi, että viesti ei

mahdollisesti saavu perille, viesti saattaa joutua ulkopuolisen tietoon tai ulkopuolinen saattaa muunnella viestin sisältöä. Yhtiöllä on oikeus luottaa telefaksin tai sähköpostin välityksellä saamaansa palvelua koskevan toimeksiannon aitouteen ja oikeellisuuteen.

5. ASIAKKAIDEN LUOKITTELU

Sijoituspalvelulain mukaan sijoituspalveluyrityksen on ilmoitettava asiakkaalle tämän luokittelusta ei-ammattimaiseksi asiakkaaksi, ammattimaiseksi asiakkaaksi tai hyväksyttäväksi vastapuoleksi. Luokittelu tapahtuu suoraan lain nojalla ja sijoituspalvelulaki sisältää yksityiskohtaiset määräykset luokitteluun vaikuttavista tekijöistä. Asiakkaan luokittelulla on vaikutusta sijoittajansuojan laajuuteen sekä sovellettavaksi tuleviin menettelytapasääntöihin.

Asiakkaalla on oikeus hakea asiakasluokittelun muuttamista. Luokittelun muuttamista koskeva hakemus on tehtävä kirjallisesti. Luokittelun muuttamisella voi olla vaikutusta sijoittajansuojaan ja menettelytapasäännösten noudattamiseen. Yhtiö harkitsee tapauskohtaisesti luokittelun muuttamisen edellytyksiä ja sitä hyväksyykö se asiakkaan hakemuksen.

Asiakkaiden luokittelukriteerit esitetään tarkemmin yhtiön internet-sivuilla www.suomenpankkiiriliike.fi olevassa asiakirjassa ”Asiakkaiden luokittelu”.

6. ASIAKASNEUVONTA JA ASIAKKAAN OIKEUSSUOJA

Asiakkaan tulee ottaa Suomen Pankkiiriliike -konsernin palveluihin (ml. Yhtiön palvelut) liittyvissä kysymyksissä ensisijaisesti yhteyttä Suomen Pankkiiriliike Oy:n pääkonttoriin Helsingissä. Asiakkaan tulee viipymättä ilmoittaa palveluun liittyvästä virheestä ja siihen mahdollisesti liittyvästä vaatimuksestaan. Asiakaspalaute käsitellään viipymättä.

Yhtiö tallentaa asiakaspuhelut ja sillä on oikeus käyttää tallenteita asiakaspalvelunsa kehittämiseen ja tarvittaessa todisteina mahdollisten asiakasvalitusten selvittämisessä. Asiakkaalla on oikeus saada pyynnöstä kopiot tallenteista. Finanssivalvonnalla on oikeus myös saada pyynnöstä kopiot tallenteista. Yhtiö ei ota vastaan toimeksiantoja puhelimitse.

Jos asiakkaan ja Yhtiön välillä ei päästä neuvotellen ratkaisuun, voi asiakas pyytää apua Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta (puh. 09 6850 120, www.fine.fi) ja arvopaperiasioissa viedä asian myös ratkaistavaksi Vakuutus- ja rahoitusneuvonnan yhteydessä toimivaan Arvopaperilautakuntaan. Arvopaperilautakunta antaa kirjallisen valituksen perusteella ratkaisusuosituksia. Palvelu on maksutonta ja on kaikkien ei-ammattimaisten sijoittajien käytettävissä.

Yhtiö on tarjoamiensa sijoituspalvelujen osalta sijoittajien korvausrahaston jäsen. Sijoittajien korvausrahasto on perustettu turvaamaan sijoittajien saatavat, jos korvausrahastoon kuuluva sijoituspalveluyritys ei pysty maksamaan sijoittajien saamia sopimuksen mukaisesti. Käytännössä sijoittajien korvausrahastosta voidaan maksaa sijoittajille korvauksia lähinnä tilanteessa, jossa yritys on maksukyvytön tai yrityksen toimintaan liittyy väärinkäytöksiä. Rahastosta korvataan sijoittajalle 90 prosenttia hänen saatavastaan, kuitenkin enintään 20.000 euroa. Asiakas vastaa omien sijoituspäätöstensä seurauksista eli rahasto ei korvaa esimerkiksi osakekurssien laskusta johtuvia tappioita. Korvausrahasto korvaa vain ei-ammattimaisten sijoittajien saamia.

Lisätietoja Sijoittajien Korvausrahastosta löytyy verkkosivuilta www.sijoittajienkorvausrahasto.fi.

7. ASIAKASRAPORTOINTI

Yhtiö toimittaa ei-ammattimaiselle asiakkaalle sijoitusneuvontaa tarjotessaan hyvissä ajoin ennen toimeksiannon toteuttamista soveltuvuuslausunnon siitä, millaista neuvontaa asiakkaalle on annettu ja miten se vastaa asiakkaan tarpeita, tavoitteita ja muita ominaisuuksia. Yhtiö arvioi jatkuvasti soveltuvatko sen suosittelemat rahoitusvälineet ei-ammattimaisille asiakkaille. Asiakkaalle säännöllisesti annettaviin tietoihin sisällytetään ajan tasalle saatettu lausunto siitä, miten sijoitus vastaa ei-ammattimaisen asiakkaan tarpeita, tavoitteita ja muita ominaisuuksia.

Asiakkaille raportoidaan sijoituspalvelun kulut etukäteen ja vuosittain jälkikäteen. Saadut palkkionpalautukset tai niiden periaatteet raportoidaan ennen sijoituspalvelun tarjoamista. Toteutuneet palkkionpalautukset raportoidaan vähintään vuosittain jälkikäteen.

Asiakasraportoinnissa voidaan hyödyntää Yhtiön internet-sivuja, joiden kautta asiakas pääsee tarkastelemaan omia sijoituksia koskevia tietoja henkilökohtaisen kirjautumisen jälkeen.

8. TOIMINTAPERIAATTEET KOSKIEN ETURISTIRIITATILANTEITA

Eturistiriidat ovat yleisiä liike-elämässä ja tämän kaltaisia ristiriitoja voi esiintyä myös Yhtiön toiminta-alueella. Eturistiriidalla tarkoitetaan sitä, että Yhtiöllä, sen työntekijällä tai asiamiehellä ja asiakkaalla on eri intressi tapahtumassa, toimeksiannossa, palvelussa tai muussa vastaavassa asiakkaan lukuun suoritettussa toiminnassa. Eturistiriitoja voi olla myös eri asiakkaiden välillä ja Yhtiön tulee huomioida kaikkien näiden asiakkaiden erilaisia intressejä. Yhtiön tulee toteuttaa kaikki asianmukaiset toimenpiteet

eturistiriitojen tunnistamiseksi ja ehkäisemiseksi. Eturistiriitojen syntyessä asiakasta on kohdeltava hyvän tavan mukaisesti.

Yhtiöllä on lainsäädäntöön ja sen nojalla annettuun alemman asteiseen sääntelyyn perustuva velvollisuus antaa toimintaansa koskevat toimintaperiaatteet eturistiriitojen tunnistamiseksi ja ehkäisemiseksi. Toisaalta eturistiriitatilanteiden hallinnan vaatimus perustuu vähintäänkin yhtä merkittävien osin markkinoiden luottamuksen ansaitsemiseen. Sanotun perusteella Yhtiön ylin johto on laatinut tämän ohjeen, jonka sisältö edellytetään kaikkien Yhtiön lukuun toimivien tuntemaksi ja noudattamaksi.

Eturistiriitatilanteiden tunnistaminen

Yhtiön lukuun toimivan tulee olla erityisen valppaana tilanteissa, joissa Yhtiö, vaikuttavassa asemassa oleva henkilö tai Yhtiön määräysvallan kautta suoraan tai välillisesti sidoksissa oleva henkilö:

- voi saada aiheetonta taloudellista etua asiakkaan kustannuksella,
- Yhtiöllä tai edellä mainitulla henkilöllä on asiakkaalle tarjotun palvelun tai asiakkaan lukuun toteutetun liiketoimen tulokseen liittyvä, asiakkaan edusta poikkeava etu,
- Yhtiöllä tai edellä mainitulla henkilöllä on taloudellinen tai muu intressi suosia jonkin asiakkaan etujen sijaan toisen asiakkaan tai asiakasryhmän etuja,
- asiakas harjoittaa samaa liiketoimintaa kuin Yhtiö tai edellä mainittu henkilö tai
- Yhtiö tai edellä mainittu henkilö saa muulta kuin asiakkaalta palveluun liittyvän kannustimen, joka ei ole kyseisestä palvelusta tavallisesti perittävä palkkio tai maksu.

Yllä tarkoitettuja eturistiriitatilanteita aiheuttavat tilanteet on ymmärrettävä laajasti. Esimerkiksi taloudellisen edun saamiseen rinnastuu myös tappion välttäminen. Samoin kannustimet voivat olla monessa muodossa kuten rahana, tavarana tai palveluina.

Eturistiriitojen ehkäiseminen ja hallinta

Vaikuttavassa asemassa olevien henkilökohtaisiin liiketoimiin liittyen on annettu ohjeet tilanteista, joissa tällainen henkilö tekee liiketoimia työnsä ulkopuolella. Mainittuun ohjeistukseen tutustuminen ja siinä annettujen määräysten noudattaminen on Yhtiön lukuun sijoituspalveluita tarjoavien velvollisuus. Näin meneteltäessä vältetään suurelta osalta eturistiriitatilanteilta. Vaikuttavassa asemassa olevien on yleensäkin hoidettava liiketoimensa niin riippumattomasti kuin asiakkaan etuihin kohdistuvan riskin suuruus edellyttää.

Kaiken kaikkiaan Yhtiön toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen ei ole mahdollista eritellä yksittäisiä toimeksiantotyyppisiä, jotka aiheuttaisivat muita useammin eturistiriitatilanteita.

Eturistiriitojen ehkäiseminen on ensisijaista. Jos eturistiriitatilannetta ei tästä huolimatta voida välttää, Yhtiö antaa kirjallisesti tai muutoin pysyvällä tavalla asiakkaalle riittävät tiedot eturistiriidan luonteesta ja/tai lähteestä sekä kyseisen riskin pienentämiseksi toteutetuista toimenpiteistä ennen liiketoimen suorittamista asiakkaan lukuun. Tietojen on sisällettävä asiakkaan kannalta arvioituna riittävästi yksityiskohtaista tietoa, jotta asiakas voi sen pohjalta tehdä sitä palvelua koskevan perustellun päätöksen, jonka yhteydessä eturistiriita aiheutuu.

9. ASIAKKAIDEN RAHAVAROJEN SÄILYTTÄMINEN

Rahavaroilla tarkoitetaan asiakkaan Yhtiölle sijoituspalvelua varten antamien varojen lisäksi muun muassa asiakkaan rahoitusvälineiden myynnistä saatuja varoja, sekä muita asiakkaan varojen perusteella saatuja maksuja.

Yhtiön asiakkaiden rahavarat säilytetään Yhtiön asiakasvaratileillä asiakkaiden lukuun. Asiakasvaratilit on avattu Nordea Pankki Suomi Oyj:iin. Asiakasvaratilit on eroteltu Yhtiön omista varoista nimeämällä tilit asiakasvaratileiksi. Nordea Pankki Suomi Oyj on lisäksi antanut kuittaamattomuussitoumuksen näillä tileillä oleviin varoihin. Asiakaskohtaisesti varat on eroteltu Yhtiön omissa järjestelmissä. Näin ollen varat on aina eroteltu yhtiöiden omista ja muiden asiakkaiden varoista.

Mikäli sijoituspalvelun tarjoaminen kuitenkin edellyttää asiakaskohtaisen rahatilin olemassaoloa, säilytetään asiakkaan rahavarat asiakkaan nimiin avatulla hoitotilillä kotimaisessa talletuspankissa tai ulkomaisen talletuspankin Suomen sivuliikkeessä.

Omaisuuksien piirissä olevat asiakkaan kotimaiset arvo-osuusmuotoiset rahoitusvälineet säilytetään asiakkaan nimiin avattavalla arvo-osuustilillä Suomessa arvopaperisäilytyspalveluita tarjoavan tilinhoitajayhteisön ylläpitämässä arvo-osuusrekisterissä. Arvo-osuustiliä koskeva sopimussuhde syntyy aina asiakkaan ja tilinhoitajayhteisön välillä.

Asiakkaan ulkomaiset rahoitusvälineet säilytetään edellä mainitun tilinhoitajayhteisön tai muun tilinhoitajayhteisössä asiakkaan nimiin avatussa ulkomaisessa säilytyksessä. Tilinhoitajayhteisö säilyttää ulkomaisia rahoitusvälineitä valitsemansa ulkomaisen säilytysyhteisön (alisäilyttäjä) yhteistilillä. Yleisen kansainvälisen käytännön mukaisesti ulkomaisia arvo-osuuksia ei välttämättä voida rekisteröidä asiakkaiden nimiin, vaan ne voidaan rekisteröidä edellä mainitun tilinhoitajayhteisön tai sen alisäilyttäjän nimiin. Edellä mainittu tilinhoitajayhteisö pitää omassa kirjanpidossaan erillään yhtiön kaikkien

asiakkaiden lukuun säilyttämät varat. Asiakkaiden rahoitusvälineiden erittely asiakaskohtaisesti tapahtuu tilinhoitajayhteisön säilytyskirjanpidossa. Arvopaperisäilytystä koskeva sopimussuhde syntyy aina asiakkaan ja tilinhoitajayhteisön välille.

Jos Yhtiö ei jostain syystä pystyisi palauttamaan asiakkaille heidän varojaan, voi asiakas hakea korvausta Sijoittajien korvausrahastosta. Sijoittajien korvausrahastosta kerrotaan tarkemmin tämän asiakirjan luvussa 6.

10. TOIMINTAPERIAATTEET TOIMEKSIANTOJA VÄLITETTÄESSÄ JA TOTEUTETTAESSA SEKÄ OMAISUUDENHOIDOSSA (BEST EXECUTION)

Yhtiö on määritellyt toimintaperiaatteet, joita se noudattaa välittäessään toimeksiantoja toteutettavaksi. Yhtiötä velvoittaa nk. Best Execution -periaate: yhtiön on toteutettava riittävät toimenpiteet, joilla päästään asiakkaan kannalta parhaaseen mahdolliseen lopputulokseen.

Asiakkaalle on annettava ennen sijoituspalvelun tarjoamista riittävän yksityiskohtaiset tiedot toimintaperiaatteista, joita noudatetaan toimeksiantoja käsiteltäessä. Yhtiö noudattaa toimeksiantoja käsitellessään erityisesti seuraavia toimintaperiaatteita, jotka on myös kerrottava ja selitettävä asiakkaalle ja joille on hankittava etukäteen asiakkaan suostumus:

- Toimeksiannot tulee hoitaa ilman aiheetonta viivytystä,
- Toimeksiannon toteuttamisessa otetaan huomioon olennaiset tekijät kuten toimeksiannon hinta, suuruus, nopeus, toteuttamisen ja toimituksen todennäköisyys, luonne ja kulut,
- Asiakkaalle tulee kertoa, miten prosessi etenee toimeksiannon tekemisen jälkeen,
- Asiakkaalle tulee kertoa, mille yhteisölle toimeksiannot välitetään toteutettavaksi.
- Asiakkaiden toimeksiantoja voidaan yhdistää, jos Yhtiö katsoo, että on epätodennäköistä, että yhdistäminen on kokonaistuloksen kannalta epäedullista joillekin asiakkaista, joiden toimeksiannot on tarkoitus yhdistää.

Toimeksiannon yhteydessä saatuja tietoja ei koskaan saa käyttää muihin kuin toimeksiannon tarkoituksiin, eikä muutoinkaan väärin.

Rahoitusvälineen hinnalla ja toimeksiannon todennäköisellä toteutuskustannuksella on lähtökohtaisesti korkein suhteellinen merkitys arvioitaessa asiakkaan kannalta parasta toteutusta kokonaisuutena. Kun kyseessä on suuri toimeksianto tai toimeksiannon kohteena on epälikvidi rahoitusväline, muu kuin hinta voi nousta merkittäväksi tekijäksi.

Kokonaisarvioinnissa huomioon otettavien olevien seikkojen tärkeysjärjestys voi kuitenkin vaihdella asiakkaan, toimeksiannon, rahoitusvälineen tai toteuttamispaikan ominaispiirteiden mukaan. Viime kädessä eri tekijöiden suhteellinen merkitys parhaan mahdollisen tuloksen saavuttamiseksi päätetään liiketoimikohtaisesti.

Mikäli periaatteiden noudattaminen on kohtuutonta tai mahdotonta markkinoiden tai tietojärjestelmien häiriöistä johtuen, Yhtiö voi poiketa toimintaperiaatteistaan. Yhtiö pyrkii silti välittämään asiakkaan toimeksiannot tavalla, joka olosuhteet huomioon ottaen johtaa asiakkaan kannalta parhaaseen mahdolliseen lopputulokseen.

Yhtiön asiakastoimeksiantojen toteuttamisessa käyttämät paikat on jaoteltu seuraavassa rahoitusvälinelajeittain:

- Sijoitusrahastoja koskevat toimeksiannot annetaan seuraavien rahastoyhtiöiden toteutettavaksi: Carmignac, Danske Bank, Dividend House, FIM, MAN, United Bankers
- ETF:iä koskevat toimeksiannot annetaan seuraavien tahojen toteutettavaksi: FIM, Nordea, United Bankers
- Osakkeita koskevat toimeksiannot annetaan seuraavien tahojen toteutettavaksi: FIM, Nordea, United Bankers
- Strukturoituja tuotteita koskevat merkintätoimeksiannot välitetään seuraaville tahoille: SP Kapitaali Oy, Garantum, SIP Nordic, United Bankers, HPC Investment Partners.

Strukturoiduilla sijoitustuotteilla ei käydä kauppaa järjestäytyneillä kaupankäyntipaikoilla, vaan kauppaa käydään suoraan liikkeeseenlaskijan tai arvopaperivälittäjän ja asiakkaan välillä siten, että liikkeeseenlaskija tai arvopaperivälittäjä asettuu asiakkaan vastapuoleksi kaupassa. Näillä tuotteilla ei myöskään tästä syystä ole likvidejä jälkimarkkinoita ja siten on mahdollista, että vastapuolia on vain yksi tai jälkimarkkina voi puuttua kokonaan. Markkinahintaan vaikuttavia asioita ovat muun muassa kauppaerän koko, likviditeetti, oman pääoman kustannukset, vastapuoliriski ja kaupan toteuttamisesta aiheutuvat kustannukset

Yhtiö on valitessaan yllä mainittuja toimeksiantoja toteuttavia yhteisöjä kiinnittänyt huomiota seuraaviin kriteereihin:

- Toiminnan luotettavuus ja yhtiön maine
- Toimeksiantojen toteuttamisperiaatteet
- Toteutuksen laatu

Jos asiakas on antanut erityisiä ohjeita toimeksiannon hoitamiseksi, tulee Yhtiön noudattaa niitä. Yhtiön katsotaan täyttäneen sijoituspalvelulaissa säädetyn velvollisuuden toteuttaa toimeksianto huolellisesti siltä osin kuin Yhtiö toteuttaa asiakkaan toimeksiannon tai sen tietyn osan asiakkaan antamien, toimeksiantoa tai sen

tiettyä osaa koskevien eritysten ohjeiden perusteella. Yhtiö huomauttaa, että asiakkaan mahdollisesti antamat erityisohjeet saattavat kyseisten ohjeiden sisältämien tekijöiden osalta estää Yhtiötä toteuttamasta toimenpiteitä, jotka se on suunnitellut ja ottanut osaksi toteuttamisperiaatteitaan voidakseen toteuttaa kyseiset toimeksiannot asiakkaan kannalta parhaan mahdollisen tuloksen takaavalla tavalla.

Yhtiö voi toteuttaa asiakkaiden toimeksiantoja kauppapaikan ulkopuolella. Toimeksiantojen toteuttamisesta kauppapaikkojen ulkopuolella voi aiheutua esimerkiksi vastapuoliriski. Asiakkaalta pyydetään erikseen suostumus toimeksiantojen toteuttamiseksi kauppapaikkojen ulkopuolella.

Yhtiö seuraa toteuttamista koskevien järjestelyjensä ja periaatteidensa toimivuutta todetakseen ja tarvittaessa korjatakseen mahdolliset puutteet. Yhtiö arvioi säännöllisesti ovatko yllä mainitut Yhtiön valitsemat yhteisöt sellaisia, että niitä käyttämällä voidaan saavuttaa asiakkaan kannalta paras mahdollinen tulos. Toimeksiantojen huolellisesta toteuttamisesta velvollisena Yhtiö ei jatka toimeksiantojen välittämistä sellaisille toimeksiantojen varsinaisesta toteuttamisesta vastaaville yhteisöille, jos osoittautuu ettei tällainen yhteisö enää noudata sellaista menettelyä, jonka perusteella Yhtiö aiemmin katsoi yhteisön toimivan vaadittavalla tavalla.

Yhtiö tarkistaa vähintään kerran vuodessa toteuttamisperiaatteensa sekä toimeksiantojen toteuttamisjärjestelynsä. Periaatteet ja toteuttamisjärjestelyt tarkistetaan myös sellaisen olennaisen muutoksen tapahtuessa, joka vaikuttaa Yhtiön kykyyn toteuttaa asiakastoimeksiannot myös toteuttamisperiaatteiden mukaisilla toteuttamispaikoilla johdonmukaisesti siten, että päästään asiakkaan kannalta parhaaseen mahdolliseen tulokseen.

Toimeksiantojen huolellinen toteuttaminen voidaan todeta mm. vertailemalla kahta läheisesti toistaan muistuttavaa liiketointa. Yhtiö valvoo toimeksiantoja toteuttavien yhteisöjen aikaansaamia tuloksia. Valvontaa suoritetaan esimerkiksi tiedustelemalla toimeksiannon toteuttamiseksi tehtävien toimenpiteiden tarkempaa sisältöä tai muuten lisäämällä tietojenvaihtoa Yhtiön tai toimeksiannon toteuttavan yhteisön välillä. Lisäksi Yhtiö arvioi toimintaperiaatteidensa asianmukaisuuden vuosittain. Arviointi on tehtävä myös aina silloin, kun tapahtuu sellainen olennainen muutos, joka vaikuttaa Yhtiön kykyyn päästä asiakkaiden kannalta parhaaseen mahdolliseen tulokseen.

11. KANNUSTIMET

Kannustimella tarkoitetaan sijoituspalvelulain määritelmän mukaisesti sijoitus- tai oheispalvelun tarjoamisen yhteydessä kolmannelle osapuolelle annettavia tai tältä saatavia maksuja, palkkioita ja muita rahallisia tai ei-rahallisia etuja.

Yhtiö sopii etukäteen palkkiojärjestelyistä niiden jakeluyhteistyökumppaneiden kanssa, jotka välittävät liikkeeseen laskettavia strukturoituja sijoitustuotteita yhtiön järjestämissä liikkeeseenlaskuissa ja jotka markkinoivat yhtiön tarjoamia omaisuudenhoitopalveluita. Toimiessaan strukturoitujen sijoitustuotteiden liikkeeseenlaskun ja / tai myynnin järjestäjänä tai omaisuudenhoitajana yhtiö voi saada järjestely-, strukturointi- tai omaisuudenhoitopalkkion. Kannustimien ja palkkioiden määrä ja peruste voi vaihdella yhteistyökumppaneittain ja tuotteittain. Kannustimet eivät lisää asiakkaiden kustannuksia.

Yhtiö ilmoittaa järjestämiinsä strukturoitujen sijoituslainojen liikkeeseenlaskuihin liittyvän strukturointipalkkion selkeästi markkinointimateriaalissa ja omaisuudenhoitoon liittyvän omaisuudenhoitopalkkion omaisuudenhoitosopimuksessa. Yhtiö maksaa näistä palkkiosta jakeluyhteistyökumppanille maksettavat kannustimet, mikäli alla määritellyt maksamisen edellytykset täyttyvät.

Omaisuudenhoito

Tarjotessaan omaisuudenhoitoa yhtiö ei saa vastaanottaa ja pitää itsellään kannustimia, jotka kolmas osapuoli tai kolmannen osapuolen lukuun toimiva henkilö maksaa tai tarjoaa ja jotka liittyvät kyseisen palvelun tarjoamiseen asiakkaille.

Yhtiö palauttaa mahdollisesti vastaanotetun kannustimen täysimääräisenä asiakkaalle ilman aiheetonta viivytystä. Yhtiö ilmoittaa asiakkaalle miten vastaanotettu kannustin siirretään asiakkaalle, jonka lisäksi yhtiö ilmoittaa asiakkaalle siirretystä palautuksesta.

Vähäiset ei-rahalliset edut, jotka ovat omiaan parantamaan yhtiön asiakkaalle tarjottavan omaisuudenhoitopalvelun laatua ja jotka ovat laajuudeltaan ja luonteeltaan sellaisia, että niiden ei katsota haittaavan yhtiön velvoitetta toimia asiakkaan etujen mukaisesti, on ilmoitettava asiakkaalle selkeästi ennen palvelun tarjoamista, eikä niitä katsota kannustimiksi.

Muut tarjotut sijoituspalvelut

Tarjotessaan muuta sijoituspalvelua kuin omaisuudenhoitoa, yhtiö voi maksaa maksun tai palkkion kolmannelle osapuolelle tai vastaanottaa tältä maksuja tai palkkioita, mikäli maksu tai palkkio on tarkoitettu parantamaan asiakkaalle tarjottavan palvelun laatua eikä haittaa Yhtiön velvoitetta toimia rehellisesti, tasapuolisesti ja ammattimaisesti asiakkaan etujen mukaisesti. Kolmas osapuoli voi olla ulkopuolinen palveluntarjoaja tai toinen markkinaosapuoli tai muu toimija. Yhtiöllä on yhteistyökumppaneita, joiden kanssa on sovittu kannustimista.

Niin sanotut vähäiset ei-rahalliset etuudet ovat edellä todetusta poiketen sallittuja. Vähäisellä ei-rahallisella edulla tarkoitetaan maksua tai etuutta, joka mahdollistaa

sijoituspalvelujen tarjoamisen tai on tarpeen niiden tarjoamiseksi, kuten säilytyskulut, toimitus- ja vaihtopalkkiot sekä säännöksiin tai lainsäädäntöön perustuvat verot ja maksut. Vähäiset ei-rahalliset etuudet eivät luonteensa vuoksi haittaa Yhtiön velvoitetta toimia rehellisesti, tasapuolisesti ja ammattimaisesti asiakkaan etujen mukaisesti.

12. KULUT JA PALKKIOT

Palvelun kohteena oleviin rahoitusvälineisiin, kuten strukturoituihin sijoitustuotteisiin liittyvä merkintä- tai myyntihinta ja mahdolliset kulut sekä omaisuudenhoitopalveluun liittyvät kulut on oltava asiakkaan saatavilla kyseiseen palveluun soveltuvien ehtojen tai markkinakäytännön mukaisesti. Sijoituspalvelusta veloittavista palkkioista ja kuluista voidaan myös sopia erikseen asiakkaan ja palveluntarjoajan välillä.

13. HENKILÖKUNNAN JA TOIMIVAN JOHDON PALKITSEMISPERIAATTEET

Yhtiö on määritellyt sen johdon ja henkilöstön palkitsemisessa noudatettavan palkka- ja palkkiopolitiikan. Palkitsemisperiaatteita laadittaessa on varmistettu, että asiakkaita kohdellaan tasapuolisesti ja etteivät asiakkaiden edut huonone Yhtiön vahvistamien palkkiokäytäntöjen vuoksi lyhyellä, keskipitkällä tai pitkällä aikavälillä. Sijoituspalvelujen tarjoamiseen osallistuviin henkilöihin sovellettava palkitsemisjärjestelmä kannustaa vastuulliseen liiketoimintaan, asiakkaiden tasapuoliseen kohteluun ja eturistiriitojen välttämiseen asiakassuhteissa. Palkkiot eivät saa perustua pelkästään tai pääasiassa määrällisiin kaupallisiin perusteisiin, vaan niissä on otettava huomioon asianmukaiset laadulliset perusteet, jotka liittyvät muun muassa asiakkaiden tasapuoliseen kohteluun ja asiakkaille annettavien palvelujen laatuun. Palkkioiden kiinteät ja muuttuvat osat on pidettävä tasapainossa, jotta palkkiorakenne ei suosi Yhtiön tai sen palveluksessa olevien henkilöiden etuja asiakkaiden etujen vastaisesti.

14. RAHOITUSVÄLINEIDEN OMINAISUUDET JA NIIHIN LIITTYVÄT RISKIT

SP Kapitaalilin toimilupansa puitteissa harjoittama liiketoiminta hyödyntää erilaisia rahoitusvälineitä. Tässä on kerrottu tarkemmin näiden rahoitusvälineiden ominaisuuksista ja riskeistä.

Yleistä

Sijoitustoimintaan liittyy aina taloudellinen riski. Tavoiteltu tuotto voi jäädä saamatta ja sijoitetun pääoman voi menettää osittain tai kokonaan. Rahoitusvälineen historiallinen tuotto ei ole tae tulevasta tuotosta. Asiakas vastaa aina itse omien sijoituspäätöstensä

taloudellisista vaikutuksista. Ennen sijoituspäätöksen tekemistä asiakkaan tulee perehtyä huolellisesti rahoitusvälineitä koskeviin ehtoihin, sijoitusmarkkinoihin, eri sijoitusvaihtoehtoihin ja eri sijoituspalveluihin ymmärtääkseen niihin liittyvät riskit ja mahdolliset vaikutukset asiakkaan taloudelliseen asemaan.

Asiakkaan tulee ennen palvelun käyttöä tutustua sijoituspalvelun tai rahoitusvälineen ehtoihin, joista mm. selviää asiakkaan sekä palvelun tarjoajan vastuut ja velvollisuudet sekä palveluun tai tuotteeseen liittyvät palkkiot ja kulut. Tehdessään päätöksiä asiakkaan on aina perustettava päätöksensä omaan arvioonsa sijoituspalvelusta, sijoituskohteista ja sijoituspäätökseen liittyvistä riskeistä.

Hajauttamalla sijoituksia eri rahoitusvälineisiin, eri markkinoille ja eri omaisuusluokkiin voi pienentää sijoittamiseen liittyvää riskiä, koska näiden erilaiset arvovaihtelut voivat tasoittaa toisiaan markkinatilanteen muuttuessa. Vaikka Yritys olisikin arvioinut sijoituspalvelun tai rahoitusvälineen asianmukaisuutta taikka soveltuvuutta asiakkaalle, asiakas vastaa yksin sijoituspäätöstensä, toimintansa ja rahoitusvälineitä koskevien toimeksiantojensa taloudellisista seurauksista veroseuraamuksineen eikä ole oikeutettu saamaan näistä aiheutuvista vahingoista tai tappioista korvausta Yritykseltä.

Tässä osiossa on esitetty yleiskuvaus yleisimmistä rahoitusvälineistä ja niihin liittyvistä riskeistä ja niihin liittyvistä riskeistä. Esitetyt riskit eivät ole tärkeysjärjestyksessä eikä kuvaus ole kattava. Rahoitusvälineitä ja niihin liittyviä riskejä on kuvattu laajemmin asiakkaan sijoituspalvelusopimuksen liitteenä olevassa ”Rahoitusvälineiden ominaisuudet ja niihin liittyvät keskeiset riskit” -asiakirjassa.

Riskityypit

Markkinariski

Sijoitusten markkinariski aiheutuu markkinahintojen vaihtelusta. Markkinariskejä ovat korko, osake-, valuutta- tai muu hintariski. Sijoitusten arvo voi nousta tai laskea kysynnän ja tarjonnan, sijoittajien kiinnostuksen ja kohde-etutena olevien tai siihen liittyvien sijoitusten hintojen mukaan. Markkinariski voi vaikuttaa sijoituksen arvoon, olipa kyse koko markkinoiden muutoksesta tai vain sijoituskohtaisesta muutoksesta.

Liikkeeseenlaskijariski eli luottoriski

Liikkeeseenlaskijariski on rahoitustoiminnassa luotonottajan tai muun vastapuolen riittävään maksukykyyn liittyvä perusriski ja tarkoittaa riskiä siitä, että sijoitustuotteen liikkeeseenlaskija tai takaaja ei kykene maksamaan Sijoitustuotteen pääomaa tai tuottoa liikkeeseenlaskuehtojen mukaisesti sijoittajalle takaisin. Liikkeeseenlaskijariski liittyy myös vastapuolen luottokelpoisuuden heikkenemiseen, joka voi laskea luotonottajan liikkeeseen laskeman arvopaperin hintaa markkinoilla. Eurooppalaisessa sääntelyssä sijoittajanvastuu voi toteutua myös ilman, että pankki ajautuu konkurssiin. Sijoittajanvastuu merkitsee sitä, että tappioiden olleessa riittävän suuret myös pankin

velkojat (mm. joukkovelkakirjoihin sijoittaneet) saattavat menettää kriisihallinnossa velkasijoituksensa pääoman osittain tai kokonaan. Menettely vastaa velkojien menetyksiä tilanteessa, jossa pankki olisi päästetty konkurssiin, sillä velkoja leikataan samassa etusijajärjestyksessä kuin konkurssitilanteessa.

Selvitysriski

Selvitysriski on riski, joka syntyy, kun vastapuoli ei toimita rahoitusvälineitä tai maksua sovittujen ehtojen mukaisesti toisen vastapuolen jo täytettyä omat sopimusvelvoitteensa. Selvitysriskiä voi sisältyä erityisesti rahoitusvälineiden kaupankäyntiin silloin kuin maksu ja rahoitusvälineen luovutus hoidetaan eri aikaan.

Volatiliteettiriski

Volatiliteetti tarkoittaa arvon heilahtelua ylös tai alas. Sijoitustuotteen volatiliteetin kasvaessa myös tappion tai voiton mahdollisuus kasvaa, koska osto- ja myyntihinnan välillä voi olla isokin ero.

Maksukyvyttömyys

Kaupankäynnin vastapuolena toimivan yrityksen tai transaktioon osallistuvien välittäjien maksukyvyttömyys tai laiminlyönti voi johtaa positioiden likvidointiin tai sulkemiseen ilman asiakkaan suostumusta tai siihen, ettei sijoitusten arvoa palauteta asiakkaalle. Tällainen riski voi toteutua esimerkiksi silloin, jos pääomaturvaamattoman strukturoidun tuotteen liikkeeseenlaskija joutuu maksukyvyttömäksi taikka jos pääomaturvatun strukturoidun tuotteen liikkeeseenlaskija sekä liikkeeseenlaskun takaaja joutuvat maksukyvyttömäksi (nk. liikkeeseenlaskijariski).

Valuuttariski

Valuuttariski tarkoittaa riskiä valuuttakurssien vaihtelusta, joka voi joko kasvattaa tai pienentää valuuttamääräisiin rahoitusvälineisiin liittyviä voittoja ja tappioita. Valuuttakurssimuutoksen varalta tehtävä suojaus voi vähentää valuuttariskiä, mutta se ei välttämättä poista valuuttakurssien muutoksesta aiheutuvaa riskiä kokonaan.

Korkoriski

Korkoriski aiheutuu muun muassa yleisen korkotason muutoksista. Korkoriski tarkoittaa riskiä korkotason heilahtelusta. Korkoriski vaikuttaa joukkovelkakirjalainojen ja muiden korkosijoitusten arvoon. Joukkovelkakirjalainan arvonmuutos korkotason muutoksen seurauksena johtuu sijoittajien mahdollisuudesta saada muuttuneessa markkinatilanteessa nykyistä sijoitusta parempaa tai heikompaa korkotuottoa. Korkotason nousu laskee joukkovelkakirjalainan tai muun korkosijoituksen jälkimarkkinahintaa ja korkotason lasku puolestaan nostaa sitä.

Hyödykeriski

Hyödykeriski tarkoittaa hyödykesijoitusten tai muiden hyödykkeiden hintoihin sidottujen rahoitusvälineiden arvoon vaikuttavia epävarmuustekijöitä. Hyödykkeiden arvo määräytyy markkinoilla kysynnän ja tarjonnan sekä näissä odotettujen muutosten perusteella. Hyödykkeiden arvo voi muuttua merkittävästi esimerkiksi luonnonilmiön tai muun ennalta arvaamattoman hyödykkeen tuotantoon vaikuttavan tapahtuman johdosta. Hyödykeriskin realisoituminen voi vaikuttaa myös muiden omaisuusluokkien sijoitusten arvoon.

Oikeudellinen riski

Oikeudellinen riski voi tarkoittaa lainsäädännöllisiä tai rakenteellisia riskejä. Tällainen riski voi aiheutua poliittisista, taloudellisista tai muista tekijöistä, eikä sitä voi ennakoita. Oikeudellinen riski on suurempi kehittyvillä markkinoilla, mutta se on olemassa aina markkinoista riippumatta. Kehittyvillä markkinoilla viranomaisvalvonta on yleensä vähäisempää, samoin liiketoiminnan ja toimialojen käytäntöjä ja markkinapaikkoja koskeva lainsäädäntö.

Veroriski

Verosäädökset ja niiden täytäntöönpano muuttuvat aika ajoin. Sijoitukseen voi liittyä monimutkaisia sijoittajakohtaisia verolainsäädäntöön perustuvia veroseuraamuksia.

Toimialakohtainen riski

Toimialakohtainen riski tarkoittaa sitä, että esimerkiksi koko toimialaa koskeva odottamaton tapahtuma tai muutos vaikuttaa toimialaan liittyviin rahoitusvälineisiin / sijoitustuotteisiin.

Likviditeettiriski

Rahoitusvälineen likviditeettiin vaikuttavat suoraan kyseisen rahoitusvälineen kysyntä ja tarjonta. Vaikutusta on myös muilla tekijöillä, kuten markkinahäiriöillä tai mahdollisilla infrastruktuuriongelmissa. Likviditeettiriski tarkoittaa sitä, että rahoitusvälineen ostaminen tai myyminen voi olla hankalaa tai jopa mahdotonta määrättyinä ajankohtana.

Operatiivinen riski

Operatiivinen riski voi aiheutua muun muassa riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä ja se voi vaikuttaa kaikkiin rahoitusvälineisiin. Liiketoimintariski, erityisesti puutteellisesta tai huonosta liikkeenjohdosta aiheutuva riski, voi vaikuttaa myös yrityksen osakkeenomistajiin tai sijoittajiin. Henkilöstö- ja organisaatiomuutokset voivat vaikuttaa näihin riskeihin merkittävästi.

Vipuvaikutusriski

Vipuvaikutusriski tarkoittaa johdannaissopimukseen liittyvää rakennetta, joka aiheuttaa riskin siitä, että jo pienellä kohde-etuuden muutoksella voi olla suuri vaikutus johdannaissopimuksen tuottoon ja arvoon (positiivinen tai negatiivinen).

Yritysriski

Yritysriski tarkoittaa sijoitustuotteen liikkeeseen laskeneen ja / tai kohde-etuutena olevan yhtiön menestykseen liittyvää riskiä.

Markkinoiden kehittyneisyyteen liittyvä riski

Kehittyville markkinoille tehtäviin sijoituksiin voi kohdistua kyseisten maiden markkinoille ominaisia riskejä. Erityisesti kehittyvillä markkinoilla läpinäkyvyys, tehokkuus, likviditeetti, markkinainfrastruktuuri, oikeusjärjestelmän luotettavuus ja lainsäädäntö ovat usein puutteellisia kehittyneisiin markkinoihin verrattuna, ja näiden syiden vuoksi voimakkaat markkinaliikkeet ovat mahdollisia.

Sisältöriski

Sisältöriskillä tarkoitetaan sitä, että rahaston sijoituskohteet eivät välttämättä vastaa tarkasti esimerkiksi rahaston nimeä tai kohdemarkkinan koostumusta. Sisältöriski saattaa esiintyä korostetusti kansainvälisessä ETF-sijoittamisessa, jossa rahastoja koskevaa tietoa ei välttämättä ole helposti saatavilla.

Aktiivisen poikkeaman riski

Aktiivisen poikkeaman riskillä tarkoitetaan sitä, että rahaston tuotto voi poiketa vertailuindeksistä.

Vastapuoliriski

Vastapuoliriskillä tarkoitetaan pörssin ulkopuoliseen kaupankäyntiin liittyvä riski kaupan toteuttajan kyvystä suoriutua velvoitteistaan. Erityisesti vastapuoliriski koskee johdannaissopimuksia ja UCITS III -direktiivin mahdollistamia eurooppalaisia swap-ETF:iä, joiden salkku on rakennettu kokonaan indeksijohdannaisilla. Direktiivin mukaisten ETF:ien vastapuoliriskejä on kuitenkin rajoitettu vakuuksien avulla.

Osakeriski

Osakeriski tarkoittaa riskiä osakkeen hinnan vaihtelusta. Osakkeiden hintavaihteluun vaikuttaa sekä markkinoiden kehitys että tiedot yhtiön menestykseen vaikuttavista tiedoista.

Rahoitusvälineet / Sijoitusinstrumentit

Osakkeet

Osake on osakeyhtiön liikkeeseen laskema arvopaperi, joka tuottaa oikeuden osakeyhtiön jaettavissa oleviin varoihin. Osakesijoituksen tuotto muodostuu sekä yhtiön maksamasta osingosta että osakkeen arvonnoususta. Osakkeen arvo perustuu kulloinkin vallitsevaan näkemykseen osakkeen liikkeeseen laskeneen yhtiön arvosta. Osake voi olla julkisen kaupankäynnin kohteena arvopaperipörssissä tai kaupankäynnin kohteena vaihtoehtoisella markkinapaikalla. Osake voi olla myös noteeraamaton.

Osake on riskisijoitus, johon sisältyy mahdollisuus menettää koko pääoma yhtiön mennessä konkurssiin. Osakesijoitukset ovat lähtökohtaisesti pitkän aikavälin sijoituksia, joiden tyypillisimpiä riskejä ovat osakkeiden hinnanvaihteluun liittyvä markkinariski, yhtiön menestykseen liittyvä yritysrisi ja kaupankäynnin laajuuteen liittyvä likviditeettiriski.

Verrattuna muihin omaisuuslajeihin osakkeille on tyypillistä voimakas arvon vaihtelu (osakeriski) ja kaupankäynnin laajuuteen liittyvä riski (likviditeettiriski). Osakkeisiin liittyy monia muita sijoituskohteita korkeampi riski, mutta toisaalta niiden tuottomahdollisuus on myös korkea. Osakkeen tuottokehitys on pitkällä aikavälillä riippuvainen yhtiön liiketoiminnan tuloksesta. Lyhyellä aikavälillä osakemarkkinoiden yleinen kehitys vaikuttaa yksittäisen osakkeen arvoon. Osakkeisiin sijoitettaessa on mahdollista, että tavoiteltu tuotto jää saavuttamatta ja sijoitetun pääoman voi menettää osittain tai kokonaan.

Ulkomaisten osakkeiden omistamiseen ja kaupankäyntiin saattaa liittyä suomalaisiin arvopapereihin sijoittamisesta poikkeavia poliittisia, taloudellisia, juridisia, verotuksellisia ja muita ennalta-arvaamattomia riskejä, jotka jäävät yksin asiakkaan vastattaviksi. Lisäksi euroalueen ulkopuolelle tehtäviin osakesijoituksiin sisältyy valuuttakurssiriski.

Osakkeisiin rinnastetaan myös merkintä- ja optio-oikeudet, jotka oikeuttavat liikkeeseen laskeneen yhtiön osakkeita. Merkintä- ja optio-oikeuden volatiliteetti on korkeampi kuin alla olevan osakkeen (vipuvaikutus), johtuen pienemmästä sitoutuneesta pääomasta.

Sijoitusrahastot

Sijoitusrahastoissa asiakkaiden varoja kerätään yhteen ja sijoitetaan useisiin eri sijoituskohteisiin, jotka muodostavat rahaston. Suomessa sijoitusrahastoja hallinnoivat luvanvaraisesti Finanssivalvonnan valvomat rahastoyhtiöt, jotka yhdessä rahaston säilytysyhteisön kanssa vastaavat varojen sijoittamisesta rahaston sääntöjen mukaisesti. Sijoitusrahasto koostuu rahasto-osuuksista. Rahastosijoittaja merkitsee sijoitusrahaston osuuksia, jolloin hänestä tulee rahaston osuudenomistaja. Osuudenomistajat omistavat sijoitusrahaston varat. Rahasto-osuuksien arvo ostohetkellä määrittää, kuinka paljon osuuksia tietyllä euromäärällä saa. Rahastosijoittamiseen, kuten muuhunkin

sijoittamiseen, liittyy riskejä. Tyypillisesti pienin tuotto-odotus ja riski on rahamarkkinarahastoissa ja suurin kehittyvien markkinoiden osakerahastoissa.

Kunkin sijoitusrahaston rahastoesitteessä on kuvattu kyseisen sijoitusrahaston ominaisuuksia ja sijoitusrahastoon liittyviä riskejä. Asiakkaan tulee tutustua sijoitusrahaston sääntöihin, avaintietoesitteeseen, rahastoesitteeseen ja hinnastoon ennen sijoitusrahastomerkinnettä tekemistä

Joukkovelkakirjalainat

Joukkovelkakirjalainat ovat valtion, kuntien, vakuutus- tai rahoituslaitoksien tai yritysten liikkeeseenlaskemia velkasitoumuksia, tarkoituksena hankkia pitkäaikaista rahoitusta, yleensä kahdesta vuodesta ylöspäin. Joukkovelkakirjan arvo määritellään sen kassavirtojen nykyarvon perusteella, ja kassavirrat muodostuvat kuponkikoroista ja lainan pääoman takaisinmaksuista. Joukkovelkakirjalaina voi olla kiinteä-, vaihtuva- ja nollakorkoinen. Joukkovelkakirjalainan tuoton määräytymisperusteet määritellään kunkin yksittäisen lainan ehdoissa. Lainan korko voi olla kiinteä tai vaihtuvaan viitekorkoon sidottu ja se maksetaan vähintään vuosittain, vaihtuvakorkoisissa lainoissa useimmiten puoli- tai neljännesvuosittain. Tuoton määrään voivat vaikuttaa myös emissiokurssi ja perittävä merkintäpalkkio. Perinteiset joukkolainat ovat yleensä vakuudettomia.

Debentuurilainat ovat joukkovelkakirjalainoja, joilla on huonompi etuoikeus kuin liikkeeseenlaskijan muilla velkasitoumuksilla. Suuremman riskin ja huonomman likviditeetin vuoksi debentuurilainalle maksetaan tavanomaisesti parempaa korkoa kuin muille joukkovelkakirjalainoille.

Optiolaina on joukkovelkakirjalaina, johon liittyy oikeus ostaa lainan liikkeeseenlaskijan osakkeita tietynä aikana tiettyyn hintaan. Jälkimarkkinoilla voidaan käydä kauppaa erikseen optiolla ja lainalla. Osa kuponkikorosta on käytetty osakeoption ostamiseen, jolloin optiolainan kuponkikorko on alhaisempi kuin joukkovelkakirjalainan.

Joukkovelkakirjalainoihin tavallisesti liittyvät riskit ovat korko-, markkina-, luotto- ja selvitysrishti. Valuuttariski voi liittyä ulkomaisiin joukkovelkakirjalainoihin. On mahdollista, ettei lainalle muodostu laina-aikana jatkuvaa päivittäistä jälkimarkkinat eli lainaan kohdistuu likviditeettiriski.

Joukkovelkakirjalainoissa on sekä turvallisempia, että riskipitoisempia sijoituskohteita. Valtion joukkovelkakirjalainoista maksetaan alhaisinta korkoa, perustuen siihen, että niitä pidetään lähes riskittöminä. Mitä enemmän riskiä lainan takaisinmaksuun liittyy, sitä enemmän liikkeeseenlaskijalta yleensä vaaditaan maksettavan korkoa. Korko- tai muu markkinariski tarkoittaa riskiä sijoituksen arvon alenemisesta korkotason noustessa tai indeksin, johon lainan tuotto on sidottu, arvo kehittyä epäsuotuisasti. Indeksilainoihin liittyy myös vipuvaikutusriski.

Vaihtovelkakirjalainassa sijoittajalla on tavallisen joukkovelkakirjalainan lisäksi mahdollisuus vaihtaa velkakirja joko osittain tai kokonaan yhtiön osakkeisiin. Näin ollen sijoittaja saa vuosittaista tuottoa korosta sekä mahdollisuuden hyötyä yhtiön osakkeen kurssinoususta. Jos sijoittaja ei halua vaihtaa velkakirjaansa yhtiön osakkeisiin, vaihtovelkakirja maksetaan hänelle takaisin lainaehdojen mukaisesti. Vaihtovelkakirjan voi vaihtaa yhtiön osakkeisiin vain lainaehdoissa määriteltynä merkintäaikana.

Rahamarkkinainstrumentit

Rahamarkkinainstrumentit ovat vieraan pääoman ehtoisia instrumentteja, joilla yhteisöt hakevat rahoitusmarkkinoilta lyhytaikaista rahoitusta. Rahamarkkinainstrumentteja ovat valtion velkasitoumukset, kuntatodistukset, sijoitustodistukset, yritystodistukset ja ECP:t (Euro Commercial Paper). Sijoitustodistus on pankin, yritystodistus ja ECP:t ovat yrityksen ja kuntatodistus kunnan liikkeeseen laskema velkasitoumus. Valtion velkasitoumus on Suomen valtion 1–12 kuukaudeksi liikkeeseen laskema velkasitoumus.

Rahamarkkinainstrumenttien laina-aika on korkeintaan 12 kuukautta. Rahamarkkinainstrumentit ovat pääsääntöisesti nollakorkoisia todistuksia, jonka haltijalle liikkeeseenlaskija maksaa todistukseen merkittynä eräpäivänä sijoituksen nimellisarvon. Nollakorkoisten rahamarkkinasijoitusten tuotto muodostuu hankintahinnan ja nimellisarvon erotuksena. Sopimuksen voi tarvittaessa myydä jälkimarkkinoilla, jolloin takaisinosto tapahtuu ostohetken vallitsevaan markkinahintaan.

Rahamarkkinainstrumentteihin kuten muihinkin korkoinstrumentteihin liittyvä riski voidaan jakaa kahteen osaan: toisaalta korkotason vaihtelusta aiheutuvaan riskiin (korkoriski) ja toisaalta liikkeeseenlaskijan maksukykyyn liittyvään luottotappioriskiin (luottoriski). On myös mahdollista, että rahamarkkinasijoitukselle ei muodostu laina-aikana jatkuvaa päivittäistä jälkimarkkinaa, jolloin sijoittaja ei pysty myymään joukkovelkakirjaa jälkimarkkinoilla (likviditeettiriski). Selvitysrisi syntyy, jos osapuolten välillä maksujen sekä toimitusten osalta vastapuoli ei kykene suoriutumaan velvoitteistaan.

Warrantit

Warrantti on arvopaperi, jonka arvo määräytyy sen kohde-etuuden (esim. osake tai indeksi) arvon perusteella. Warrantin haltija pyrkii hyödyntämään esim. osakkeiden arvonmuutoksia option kaltaisella johdannaisarvopaperilla omistamatta kohde-etuutena olevia osakkeita. Ehdosta riippuen warrantti oikeuttaa haltijansa saamaan warrantin kohteen arvon kehityksen perusteella maksettavan käteissuorituksen tai ostamaan tai myymään warrantin kohteena olevan osakkeen määrättyyn hintaan.

Warrantin toteutushinta määrittää hinnan, jolla sijoittajalla on oikeus ostaa (ostowarrantti) tai myydä (myyntiwarrantti) kohde-etuus tiettyinä päivinä tiettyyn hintaan.

Warrantin haltijoille ei warrantin perusteella synny mitään oikeuksia suhteessa kohde-etuusyhtiöön, esimerkiksi oikeutta osinkoon.

Warrantteja on kahta tyyppiä, listatut ja ei-listatut warrantit. Listatuilla warrantteilla voi käydä kauppaa pörssissä koko warrantin voimassaolon ajan, joka yleensä on 1 – 2 vuotta. Vaikka warranttien nimellinen juoksuaika on pitkä, sijoitetaan warrantteihin usein vain muutaman päivän tai muutaman kuukauden ajaksi.

Warranttien kaupankäynnissä keskeisessä osassa on warrantin liikkeeseenlaskijan antama markkinatakaus tarkoittaen, että markkinatakauksessa liikkeeseenlaskija sitoutuu antamaan warrantille koko jatkuvan kaupankäynnin ajan osto- ja myyntinoteerauksen.

Warranteille on tunnusomaista hyvin korkea riskitaso ja vipuvaikutus. Merkintähintaa eli sijoitettua pääomaa ei palauteta missään olosuhteissa. Mahdollinen tuotto maksetaan warranttiehtojen mukaisesti eräpäivänä ja tuotto on usein moninkertainen suhteessa sijoitettuun pääomaan warrantin kohde-etuuden arvon noustessa. Mikäli kohde-etuuden arvo laskee, voi sijoittaja menettää koko sijoitetun pääoman ja jäädä ilman tuottoa.

Tyypillisimpiä ei-listaamattomiin warrantteihin liittyviä riskejä ovat markkinariski, vipuvaikutusriski, luottoriski, likviditeettiriski, ennaikainen takaisinmaksuriski (takaisinmaksuhinta voi olla merkintähintaa pienempi) ja mahdollisesti valuuttariski.

Listattuihin warrantteihin liittyviä riskejä ovat markkinariski, vipuvaikutusriski ja luottoriski sekä mahdollisesti likviditeettiriski ja valuuttariski. Asiakkaan tulee perehtyä huolellisesti warrantin ehtoihin, jotta asiakas erottaa nämä kaksi erilaista warranttia ja niiden ominaisuudet toisistaan.

Johdannaiset

Johdannaissopimuksella tarkoitetaan sopimusta, jonka arvo voi riippua sopimuksen kohde-etuuden arvon muutoksista, hintavaihtelusta, korkotason vaihtelusta, sopimuksen erääntymisajasta tai muusta tekijästä. Kohde-etuutena voi olla mm. osake, korko, hyödyke, valuutta, luottoriski, indeksi tai tällaisen kohde-etuuden hinnan kehitystä kuvaava tunnusluku.

Johdannaisia ovat optiot, termiinit, futuurit, vaihtosopimukset (swap) ja näiden yhdistelmät.

Johdannaissopimukset voivat olla vakioituja joilla voidaan käydä kauppaa säännellyillä markkinoilla ja/tai monenkeskisissä kaupankäyntijärjestelmissä tai vakioimattomia (OTC-johdannaiset), joilla käydään kauppaa säänneltyjen markkinoiden ulkopuolella.

Johdannaisia käytetään yleisimmin muiden sijoitusten suojaamiseen, yleensä kohde-etuuden arvon muutoksilta tai hyötymään niistä. Johdannaissopimusten voimassaoloaika voi vaihdella erittäin lyhyestä muutamiin vuosiin. Sopimusvelvoite

täytetään lähtökohtaisesti toimittamalla kohde-etuus tai suorittamalla sopimuksen arvo rahassa sopimuspäivänä. Johdannaissopimuksista voi tyypistä riippuen aiheutua asiakkaalle muita sopimuksen ehdoissa määriteltyjä taloudellisia sitoumuksia tai velvoitteita hankintakustannuksen lisäksi, ja hankintaan voi liittyä myös vakuusvaatimus.

Johdannaissopimuksen arvo voi muuttua nopeasti ja voimakkaasti, jolloin haltija voi joutua kattamaan mahdollisen vakuusvajeen lisävakuuksilla tai realisoimalla vakuuden. Johdannaisten likviditeettiin saattaa myös liittyä rajoituksia.

Johdannaisten arvoon vaikuttavat suoraan kohde-etuuksiin liittyvät riskit ja niistä aiheutuvat hinnanvaihtelut. Johdannaissopimukseen liittyvät tyypilliset riskit ovat edellä mainitun kohde-etuuden arvoon vaikuttavan markkinariskin lisäksi myös vastapuolen maksukyvyttömyydestä johtuva luottoriski, vipuvaikutusriski (rakenne jolloin pienellä kohde-etuuden muutoksella voi olla suuri vaikutus johdannaissopimuksen arvoon) sekä mahdollinen valuuttariski.

Optio tarkoittaa oikeutta, mutta ei velvollisuutta, ostaa tai myydä rahoitusväline esim. osake tai muu kohde-etuus sovittuun hintaan. Tämä voi tapahtua toteutushintaan etukäteen määritettynä päivänä tai ennen sitä. Esim. osakkeen osto-optio antaa haltijalle oikeuden tietyn ajanjakson aikana ostaa jo liikkeeseen laskettuja osakkeita, etukäteen määrättyyn hintaan. Osakkeen myyntioptio taas antaa haltijalle oikeuden tietyn ajanjakson aikana myydä osakkeita, etukäteen määrättyyn hintaan.

Osto- ja myyntioptioiden ostaminen on vähemmän riskisempää kuin myyminen. Option voi jättää käyttämättä, jos kohde-etuutena olevan arvopaperin arvo kehittyy negatiivisesti. Suurin mahdollinen tappio rajoittuu tällöin itse optiosta maksettua hintaan ja välityspalkkioihin tai muihin transaktiomaksuihin. Optioihin liittyä edellä kuvatut johdannaisiin liittyvät riskit.

Futuureilla ja termiineillä tapahtuvaan kaupankäyntiin liittyy sitoumus kohde-etuutena olevan arvopaperin tai hyödykkeen ostamisesta tai myynnistä toteutusajankohtana. Futuuri- ja termiinisopimuksia koskee vakuuden asettamisvelvollisuus, jonka vaikutuksiin sijoittajien on syytä perehtyä. Kaikkien pörssissä kaupattavien futuurien ja termiinien hinta lasketaan päivittäin ja sijoittajan on maksettava mahdolliset lisävakuudet. Muussa tapauksessa vastapuoli voi irtisanoa sopimuksen.

Futuureihin ja termiineihin liittyy edellä kuvatut johdannaisiin liittyvät riskit.

Vaihtosopimuksella tarkoitetaan, että osapuolet sopivat jatkuvista toisilleen suoritettavista maksueristä. Nämä lasketaan esimerkiksi kiinteän tai liikkuvan koron perusteella (ns. korkoswap) tai sovittuna ajankohtana tapahtuvasta tietynlaisen omaisuuden, kuten valuutan vaihdosta (ns. valuuttaswap). Vaihtosopimukseen liittyy edellä kuvatut johdannaisiin liittyvät riskit.

Johdannaissopimuksista voidaan muodostaa yhdistelmiä. Yksittäisen johdannaissopimuksen ehdot voivat olla sellaisia että voitto- tai tappiomahdollisuus voi kasvaa hyvin suureksi, teoriassa jopa rajattomaksi. Asiakkaan tulee ennen yksittäisen johdannaissopimuksen tekemistä perehtyä johdannaissopimuksen ehtoihin, ominaisuuksiin, siitä aiheutuviin velvollisuuksiin ja oikeuksiin sekä muihin vaikutuksiin.

Strukturoidut sijoitustuotteet eli sijoituslainat

Sijoituslaina on sijoitustuote, joka on rakennettu joukkovelkakirjalainan muotoon. Sijoituslaina voi olla (nimellis)pääomaturvattu tai ei-pääomaturvattu.

Sijoituslainat ovat tyypillisesti 2 – 6 vuoden mittaisia. Tarvittaessa sijoituslainan voi myydä normaaleissa markkinaolosuhteissa myös ennen eräpäivää jokaisena pankkipäivänä kulloinkin vallitsevaan markkinahintaan. Markkinatilanteessa tapahtuneiden muutosten vuoksi vallitseva markkinahinta voi sijoituslainan laina-aikana olla enemmän tai vähemmän kuin nimellispääoma tai sijoitettu pääoma.

Sijoituslainojen tuotto voi olla sidottu periaatteessa mihin tahansa kohteeseen: osakkeisiin, valuuttoihin, korkoihin, hyödykkeisiin, yritysten luottorisktiin – vaatimuksena on yleensä vain se, että kohteella on käytävä kauppaa jossain päin maailmaa. Tyypillisimpiä kohteita ovat eri markkina-alueiden osakkeet tai osakeindeksit. Myös erilaiset omaisuuskorit, jotka muodostavat kokonaisuuden erilaisista omaisuuslajeista ovat tavallisia.

Sijoituslainat mahdollistavat sijoittamisen myös sellaisiin kohteisiin, joihin olisi vaikea sijoittaa itse suoraan.

Pääomaturvattu tai pääomasuojattu sijoituslaina tarkoittaa sitä, että sijoittaja saa eräpäivänä takaisin sijoituslainan nimellispääoman sekä mahdollisen tuoton. Pääomaturva ei kata kuitenkaan mahdollista ylikurssia eikä merkintäpalkkiota. Lisäksi pääomaturvaan liittyy liikkeeseenlaskijariski. Riski toteutuu, jos liikkeeseenlaskija tulee maksukyvyttömäksi eikä pysty vastaamaan sitoumuksistaan sijoituslainan laina-aikana. Sijoittaja voi liikkeeseenlaskijan mahdollisen maksukyvyttömyyden johdosta täten menettää sijoittamansa pääoman sekä mahdollisen tuoton osittain tai kokonaan. Tämän vuoksi liikkeeseenlaskijan luottokelpoisuuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Ei-pääomaturvattu tai ei-pääomasuojattu sijoituslaina tarkoittaa sitä, että sijoittajan eräpäivänä takaisin saama määrä voi olla vähemmän kuin lainan nimellispääoma tai sijoitettu pääoma, jos sijoituslainan kohde-etuus on kehittynyt sijoittajan kannalta epäsuotuisasti. Millä voimakkuudella ja millä tavalla kohde-etuuden epäsuotuisa kehitys vaikuttaa sijoittajalle takaisin maksettavaan määrään riippuu kunkin ei-pääomaturvatun sijoituslainan ehtojen erityispiirteistä. Näin ollen sijoittajan tulee kiinnittää liikkeeseenlaskijan luottokelpoisuuden lisäksi erityistä huomiota kohde-etuuden luonteeseen ja sijoituslainan tuotonmääräytymisperiaatteisiin. Sijoituslainan luonteesta

riippuen sijoittaja voi menettää sijoittamansa pääoman joko osittain tai kokonaan kohde-etuuden epäsuotuisan markkinakehityksen myötä. Luottoriskituotteet ovat toinen ei-pääomaturvattu sijoituslainatyyppi ja näissä tuotteissa sijoittajalle takaisinmaksettava määrä riippuu siitä, toteutuuko tietty määrä luottovastuutapahtumia luottovastuuajana. Sijoittaja voi menettää sijoittamansa pääoman ja korkotuoton osittain tai kokonaan, mikäli tuotekohtaisissa lainaehdoissa määritelty lukumäärä viiteyhtiötä kohtaa luottovastuutapahtuman.

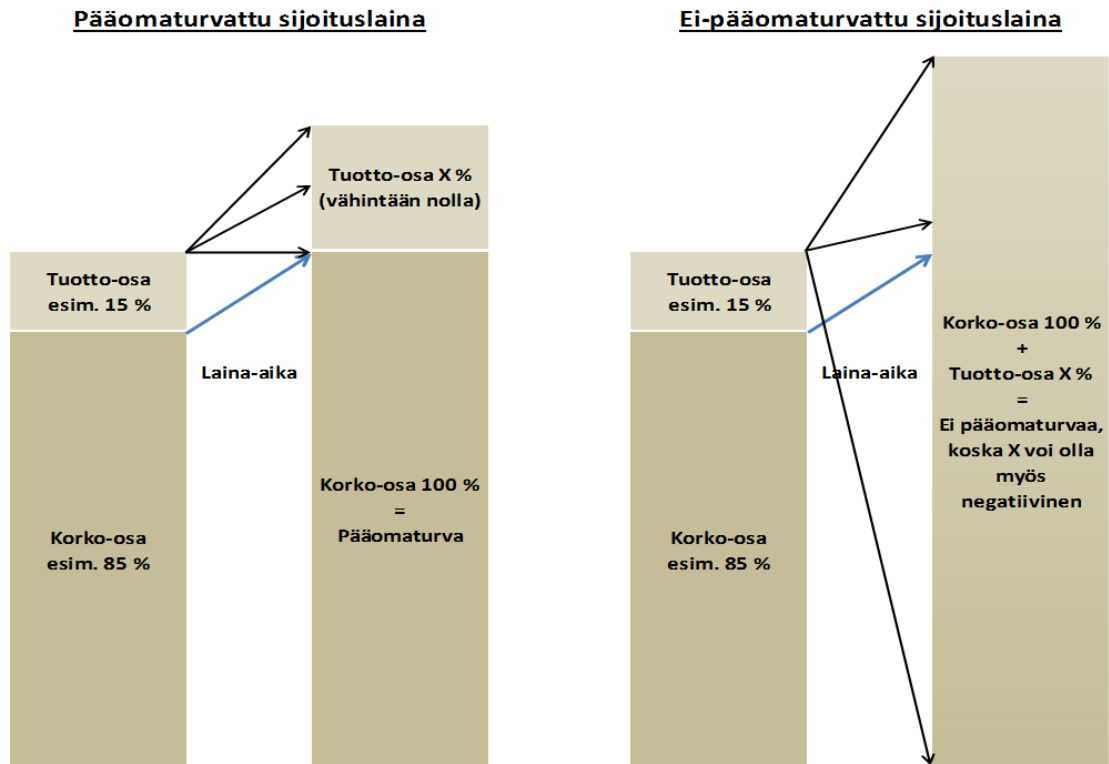
Lisäksi edellä mainittu liikkeeseenlaskijariski liittyy myös ei-pääomaturvattuihin sijoituslainoihin.

Sijoituslaina, oli sitten kyseessä pääomaturvattu tai ei-pääomaturvattu, on yleensä rakennettu kahdesta osasta: korko-osasta ja tuotto-osasta. Korko-osan arvo vaihtelee sijoituslainan laina-aikana siten, että eräpäivänä sen arvo vastaa sijoituslainan nimellisarvoa. Tuotto-osan arvo lisätään korko-osan arvoon ja näin muodostuu koko sijoituslainan arvo.

Pääomaturvatussa sijoituslainassa korko-osan arvo eräpäivänä vastaa lainan nimellisarvoa ja tuotto-osan arvo voi huonoimmillaankin olla nolla, mikä varmistaa sen, että sijoittaja saa eräpäivänä vähintään sijoittamansa nimellispääoman takaisin, edellyttäen, että liikkeeseenlaskijariski ei ole toteutunut.

Ei-pääomaturvatussa sijoituslainassa korko-osan arvo eräpäivänä vastaa myös lainan nimellisarvoa, mutta tuotto-osan arvo voi olla myös negatiivinen, mikä tarkoittaa, että sijoittaja voi eräpäivänä menettää sijoittamansa pääoman joko osittain tai kokonaan, riippuen kohde-etuuden kehityksestä.

Kuva 1: Pääomaturvatun ja ei-pääomaturvatun sijoituslainan rakenne

Valtion talletussuoja ei koske sijoituslainoja.

Velkakirjalainat

Velkakirjalainat ovat yleensä yritysten velkasitoumuksia, joiden tarkoituksena on hankkia pitkäaikaista rahoitusta, yleensä puolesta vuodesta ylöspäin. Velkakirjalainat eivät ole arvopaperistettuja. Velkakirjalainan arvo määritellään sen kassavirtojen nykyarvojen perusteella, ja kassavirrat muodostuvat kuponkikoroista ja lainan pääoman takaisinmaksuista. Velkakirjalaina on yleensä kiinteä- tai vaihtuvakorkoinen. Velkakirjalainan tuoton määräytymisperusteet määritellään kunkin yksittäisen lainan ehdoissa, samoin kuin lainan lyhennysohjelma. Velkakirjalainat ovat yleensä vakuudettomia, mutta niissä voi olla esimerkiksi henkilötakaus.

Velkakirjalainan keskeisiin riskeihin lukeutuvat muun muassa lainanottajan maksukyvyyn heikkeneminen, tuoton eroaminen odotetusta tai lainasopimuksen myymisen vaikeus jälkimarkkinoilla. Mitä enemmän riskiä lainan takaisinmaksuun liittyy, sitä enemmän lainaajalta yleensä vaaditaan maksettavan korkoa. Lainanottajan maksukykyä voidaan arvioida myös luottoluokituksen avulla. Paras tapa pienentää velkakirjoihin ja vastapuoliin liittyvää riskiä on sijoitusten hajauttaminen usean eri yrityksen lainoihin.

Sertifikaatit

Sertifikaatti on arvopaperistettu johdannainen, jonka tuottoprofiili vaihtelee tuotteittain. Sertifikaatteja on kahta tyyppiä, listatut ja ei-listatut sertifikaatit. Listatuilla sertifikaateilla käydään kauppaa pörssissä, niille on olemassa likvidi jälkimarkkina, ja ne

ovat juoksuajaltaan yleensä muutaman kuukauden mittaisia. Ei-listatuille sertifikaateille on olemassa rajattu pörssin ulkopuolinen jälkimarkkina, tai ei ollenkaan jälkimarkkinaa, ja niiden juoksuaika voi olla useita vuosia. Ei-listatut sertifikaatit ovat tyyppillisesti tiettyyn markkinanäkemykseen räätälöityjä sijoituksia.

Sertifikaateille on tunnusomaista hyvin korkea riskitaso ja vipuvaikutus. Merkintähintaa eli sijoitettua pääomaa ei palauteta missään olosuhteissa. Mahdollinen tuotto maksetaan sertifikaattiehtojen mukaisesti eräpäivänä ja tuotto on usein moninkertainen suhteessa sijoitettuun pääomaan sertifikaatin kohde-etuuden arvon noustessa. Tyyppillisimpiä sertifikaatteihin liittyviä riskejä ovat markkinariski, vipuvaikutusriski, luottoriski, likviditeettiriski, ennenaikainen takaisinmaksuriski (takaisinmaksuhinta voi olla merkintähinta pienempi) ja mahdollisesti valuuttariski.

Osakelainaus

Osakelainaus tarkoittaa arvopaperien eli osakkeiden siirtämistä eli lainaamista kolmannelle osapuolelle määrätyksi ajaksi. Määräajan loppuun osakkeet lainaan ottanut osapuoli palauttaa saman liikkeeseenlaskijan osakkeet ja saman tyyppiset osakkeet takaisin lainanantajalle. Lainanottajan sitoumus vastaavanlaisten arvopaperien siirrosta turvataan vakuudella (joka siirretään yleensä omistusoikeuden siirtona markkinoiden vakiosopimusten mukaisesti). Kyseessä on kehittynyt kaupankäyntistrategia, johon sisältyy monia erityisriskejä. Osakelainaukseen liittyy mm. luottoriski.

ETF-rahastot (Exchange Traded Funds)

ETF-rahastot ovat säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteena olevia rahastoja, eli ETF-rahastoja voidaan ostaa osakkeiden tapaan kansainvälisistä pörseistä. ETF-rahastojen säännöissä määritellään rahaston sijoituspolitiikka. ETF-rahastot voivat poiketa toisistaan merkittävästi sijoituspolitiikan ja riskien osalta.

ETF-sijoittamiseen liittyvät riskit ovat pääsääntöisesti samat kuin muussa kansainvälisessä rahastosijoittamisessa. ETF-rahastot ovat kuitenkin rakenteiltaan erilaisia ja vaihtelevat liikkeeseenlaskijakohtaisesti. ETF:iä on kahdenlaisia kohde-etuudesta riippuen. Fyysisten kohde-etuuksien ETF:t ovat matalampi riskisiä kuin synteettiset ETF:t, joiden riskit ovat korkeammat. ETF-rahastoihin liittyy mm. markkina-, luotto-, valuutta- ja vastapuoliriski sekä mahdollinen asiakasvarojen säilytykseen liittyvä riski.

Pääoma voi laskea tai sen voi teoriassa menettää kokonaan, jos ETF:n kohde-etuutena olevan instrumentin hinta laskee. Sijoitusstrategiasta riippuen hinnanmuutos voi tietyillä ETF:illä olla suurempi kuin kohde-etuuden hinnanmuutos. Liikkeeseenlaskija pyrkii hallitsemaan tuotteisiin liittyvää vastapuoliriskiä erilaisilla vakuusvaateilla. ETF-rahasto voi omistaa rahaston indeksissä olevat arvopaperit tai rahasto on voinut asettaa vakuuden. ETF-rahastojen sopimusrakenteen vuoksi niihin voi liittyä liikkeeseenlaskijaan liittyvä luottoriski. Valuuttakurssiriski tulee huomioida kohde-etuuden valuutan sekä

noteerausvaluutan suhteen. Ns. short ETF:t ovat rakenteita, joiden kurssikehitys seuraa päivätasolla käänteisesti kohdemarkkinaa tai -etuutta. Mahdollisessa osakelainauksessa on rajattu vastapuoliriski. Synteettisessä rakenteessa on vastapuoliriski siltä osin kun swap-sopimus on ns. "in-the-money". Lisätietoja riskeistä löytyy jokaisen liikkeeseenlaskijan markkinointiesitteistä. On mahdollista, että ETF:llä ei ole sijoitusaikana jatkuvaa päivittäistä markkinaa, jolloin sijoittaja ei pysty myymään ETF:ää jälkimarkkinoilla (likviditeettiriski).

Sisältöriski eli ETF:n sijoituskohteet eivät välttämättä vastaa tarkasti esimerkiksi rahaston nimeä tai kohdemarkkinan koostumusta. Sisältöriski saattaa esiintyä korostetusti kansainvälisessä ETF-sijoittamisessa, jossa rahastoja koskevaa tietoa ei välttämättä ole helposti saatavilla.

Aktiivisen poikkeaman riski eli rahaston tuotto voi poiketa vertailuindeksistä. ETF:in aktiivinen poikkeama on yleensä pieni, mutta riski on sijoittajan kannalta sitäkin oleellisempi, kun tavoitteena on nimenomaan indeksin tuoton saavuttaminen. Negatiivista poikkeamaa aiheutuu muun muassa hallinnointipalkkioista ja salkun muokkaamiseen liittyvistä kaupankäyntikuluista.

Osassa ETF-tuotteista on vipuvaikutuksen vuoksi moninkertaiset tuotto- ja tappiomahdollisuudet verrattuna suoraan sijoituksen kohde-etuuteen. Kaupankäynti ETF-tuotteilla edellyttää, että sijoittaja seuraa avoimen position markkina-arvon kehitystä ja on valmis tarvittaessa sulkemaan position myös tappiolla.

Hyödykkeet, ETC:t (Exchange Traded Commodities)

ETC:t ovat säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteena olevia raaka-aineita. ETC:n kurssikehitys seuraa esim. kohde-etuutena olevan raaka-aineen tai raaka-ainekorin hintaa. ETC voidaan toteuttaa esim. raaka-ainejohdannaisilla ja tällöin asiakkaan saama kokonaistuotto riippuu ns. rullausvoitoista tai tappioista. Rullaus on toimenpide, jolloin ETC myy erääntyvää raaka-aine futuuria ja ostaa tilalle myöhemmin erääntyvää futuuria.

ETC-rahastoihin liittyy mm. markkina-, luotto-, valuutta- ja vastapuoliriski. Markkinariskillä tarkoitetaan kohde-etuuden hintakehitykseen liittyvää riskiä, eli pääoma voi laskea tai sen voi jopa menettää kokonaan, mikäli kohde-etuutena olevan raaka-aineen tai raaka-ainekorin hinta laskee. Luottoriskillä tarkoitetaan liikkeeseenlaskijan takaisinmaksukykyyn liittyvää riskiä. Liikkeeseenlaskija pyrkii hallitsemaan tuotteisiin liittyvää vastapuoliriskiä erilaisilla vakuusvaateilla. Valuutariski on huomioitava kohde-etuuden valuutan ja noteerausvaluutan suhteen.